

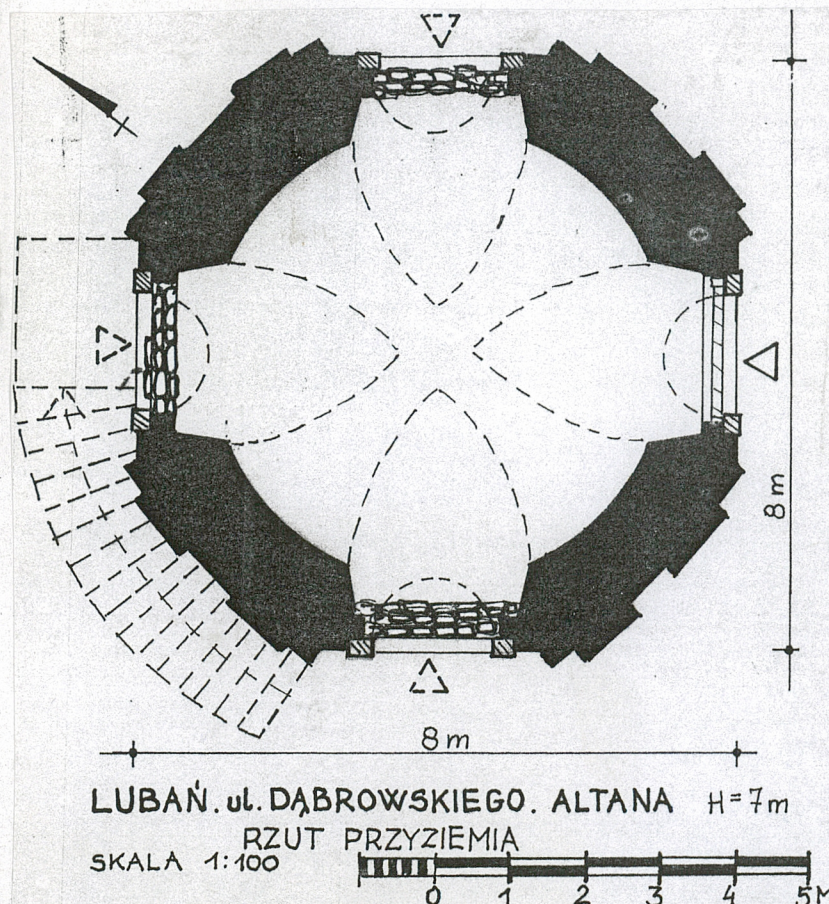
1. Obiekt

ALTANA

2. Czas powstania
ok. 1900 r.

3. Miejscowość
LUBAŃ

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres
ul. Dąbrowskiego 2

nr działek 65/9, k.w. [redacted]

5. Przynależność administracyjna
województwo **dolnośląskie**
powiat **Lubań**
gmina **Lubań**

6. Poprzednie nazwy miejscowości
Lauban (do 1945 r.)

7. Przynależność administracyjna przed 1. VI. 1975 r.
województwo **wrocławskie**
powiat **Lubań**

8. Właściciel i jego adres
Gmina Miejska Lubań
ul. 7 Dywizji 14
59-980 Lubań

9. Użytkownik i jego adres
Spółdzielnia Pracy
Ul. Dworcowa 4
59-980 Lubań

10. Rejestr zabytków

Nr data

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Zbudowana w 1825, w obrębie parku miejskiego. Obecna formę uzyskała po gruntownej przebudowie, która miała miejsce ok. 1900 r. Przykryto ją wówczas mansardowym, dachem. Dokonano także licznych przekształceń w elewacji. W ogólnych formach nawiązano do tradycji lokalnej architektury późnobarokowej ok. poł. XVIII w. Szczegóły dekoracji noszą cechy secesji (ornamentyka roślinna, kapitele pilastrów). W pierwotnej postaci na zewnątrz znajdowały się kamienne schody na piętro. Obiegały one od zach. elewację. U góry dochodziły do spocznika umieszczonego na arkadzie ustawionej prostopadle do ściany. Piętro wokół obiegała metalowa balustrada.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

SYTUACJA

Usytuowana poza obrębem historycznego śródmieścia, oddalona kilkadziesiąt metrów na pd.-zach. od jego granic. Wolnostojąca po pn.-zach. stronie ul. Dąbrowskiego, w obrębie pozostałości dawnego parku miejskiego. Teren w kształcie trójkąta. Wzdłuż boku pn.-wsch. magazyn sklepu "Biedronka", wzdłuż boku pn.-zach. długi budynek gospodarczy na sąsiedniej posesji. Od pd. linia kolejowa poprowadzona w głębokim, sztucznym wąwozie. Altana „wciśnięta” w narożnik utworzony przez oba budynki. Ich ściany oddalone zaledwie o 1-4 metrów. W najbliższym otoczeniu kilka drzew, w tym 3 jesiony.

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA

Zbudowana z cegły strychowanej, z użyciem piaskowcowego *detalu* (portale, obramienia okien, głowice pilastrów). Przemurowania także z kamienia łamanego. Obecnie ściany od zewnątrz pozbawione tynku. We wnętrzu tynk wapienny, gładki.

Sklepienia, stropy. Przyziemie przykryte sklepieniem kopulastym z lunetami. Nad piętrem resztki drewnianej konstrukcji dachowej oraz relikty poszycia w postaci blachy i gontów.

Schody pierwotnie poprowadzone wzdłuż ściany od zewnątrz - stan szczątkowy; zachowane jedynie zarysy. Stopnie piaskowcowe użyte do zamurowania otworów drzwiowych.

Otwory. W przyziemiu cztery jednakowe *portale* piaskowcowe o węgarach na niskich cokółkach, zwieńczonych profilowanymi impostami. Archiwolty trójjuskowe, o łuku pełnym, charakterystyczne - lekko wychylające się ku przodowi. W kluczu zworniki kostkowe (w formie trapezu). W portalu pd.-wsch. drzwi współczesne, prostokątne - dwuskrzydłowe, obite blachą. Wszystkie *otwory okienne* górnej kondygnacji jednakowe, zamknięte łukiem koszowym, w piaskowcowych obramieniach. Obramienia z wklęsłym uskokiem na krawędzi wewnętrznej i wypukłym na krawędzi zewnętrznej. Zworniki kostkowe (w formie trapezu). W górnej partii nadproży, układająca się na zewnętrznej ich krawędzi rzeźbiona dekoracja roślinna. Stolarek okiennych brak.

PLAN I BRYŁA

Przyziemie w obrysie zewnętrznym w formie ośmioboku. Wnętrze koliste, pierwotnie dostępne przez cztery wielkie, arkadowe portale. Obecnie drzwi tylko w portalu pd. Piętro w postaci oktagonu, o średnicy mniejszej niż w dolnej kondygnacji. Wokół, na koronie murów dolnej kondygnacji pozostałości dawnego chodnika. Dachy brak.

ELEWACJE

W dolnej partii cztery arkadowe, jednakowe portale z piaskowca - umieszczone w czterech bokach oktagonu (od pd.-zach, pd.-wsch, pn.-wsch., pn.-zach.). Między portalami pary pilastrów. Od strony pn.-zach. zarys zewnętrznych schodów. Pilastry o ceglanych, obecnie pozbawionych tynku trzonach. Głowice kamienne, jońskie, podwyższone, o wolutach połą-

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne budowla parkowa	17. Użytkowanie obecne obiekt nieużytkowany
297 m.3	44,1 m2	19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Obiekt w stanie zaawansowanej ruiny. Ściany pozbawione tynków, zawilgocone. Portale zamurowane. Strop piętra, dach oraz zewnętrzne schody zniszczone w całości. Stolarek okiennych brak.	
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja Brak śladów jakiegokolwiek troski o zabytek. Obiekt zamknięto przez zamurowanie portali. W tym celu użyto kamiennych stopni schodowych. W ostatnich latach wokół wykonano bruk z kostki betonowej.		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Konieczna odbudowa obiektu. Doraźnie należy zabezpieczyć go przed wpływem czynników atmosferycznych. Ochronie konserwatorskiej podlega bryła, sklepienie oraz wszystkie kamienne detale.	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

A. Słowiński – Szkoda niszczących obiektów /w:/ Przegląd Lubański , sierpień 1994, 8/32/, s. 10-11 (autor podaje datę budowy altany).

25. Opracował

tekst

mgr Jerzy Skarbek, wrzesień 1999 r.

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki

mgr Jerzy Skarbek, wrzesień 1999 r.

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr.

mgr Jerzy Skarbek, wrzesień 1999 r.

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów u autora zdjęć

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsca przechowania sygnatury)

27. Załączniki

* wkładka nr 1 – plan sytuacyjny, c.d. opisu, zdjęcia

* wkładka nr 2 - zdjęcia

1. Miejscowość LUBAŃ	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) ALTANA	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) plan sytuacyjny, dokończenie opisu, fotografie,
--------------------------------	---	---

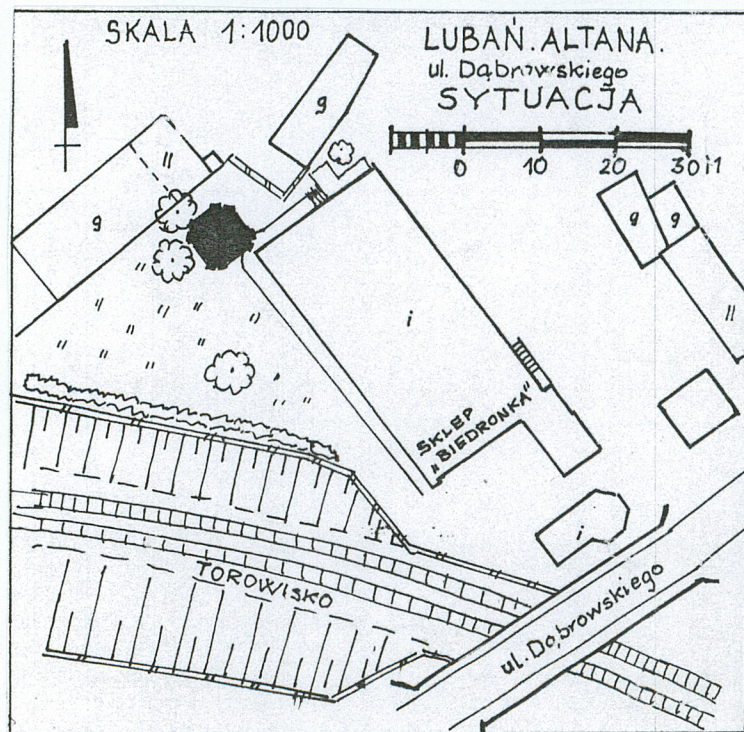
czonych girlandą. Górna kondygnacja, węższa od przyziemia, obecnie ażurowa, wskutek braku stolarek okiennych. Boki niemal w całości wypełnione wielkimi oknami o łuku koszowym, ujętymi w piaskowcowe obramienia. W zwieńczeniu resztki konstrukcji dachu.

WNĘTRZE

Architektura wnętrza zachowana jedynie w przyziemiu. Pomieszczenie w formie walca, przykryte sklepieniem kopulastym z lunetami.

INSTALACJE

Brak.

SPIS FOTOGRAFII

1. Widok ogólny od pd.
2. Głowica pilastra
3. Widok od pd.-wsch.
4. Widok od pn.-wsch.
5. Elewacja pn.-zach., pozostałości arkady i podestu schodów
6. Okno górnej kondygnacji
7. Portal pd.-zach.
8. Nadproże okna

1

2

Wkładkę założył: mgr Jerzy Skarbek, wrzesień 1999 r.

(imię, nazwisko i data)

Miejsce przechowywania negatywów u autora zdjęć

3

4

5

6

7

8

1. Miejscowość

LUBAŃ

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

ALTANA

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

zdjęcia

SPIS FOTOGRAFII

1. Okno piętra – widok od strony wnętrza
2. Przemurowania dolnych partii murów
3. Gonty z pokrycia dachowego
4. Zarys schodów zewnętrznych
5. Pilaster
6. Pozostałości konstrukcji dachu

1

2

3

Wkładkę założył: mgr Jerzy Skarbek, wrzesień 1999 r.
(imię, nazwisko i data)

Miejsce przechowywania negatywów u autora zdjęć

4

5

6